

DIA MUNDIAL DE LA POESIA

21 de març de 2022

#DMP2022

TW: @lletres

IG: @lletrescatalanes

DIA MUNDIAL DE LA POESIA

- El dia **21 de març** va ser proclamat per la UNESCO Dia Mundial de la Poesia.
- Cada any, i ja en fa catorze, la **Institució de les Lletres Catalanes** (junt a l'Institut Ramon Llull i molts altres organismes culturals) escullen un autor i un poema per a celebrar-ho: arreu del món, el poema és traduït i recitat.
- Nosaltres participarem a la festa, com hem fet els darrers dos anys! (vg. **@catala.brno**) Ara veurem com...!

GABRIEL FERRATER

Gabriel Ferrater va néixer a la ciutat de Reus el 20 de maig del 1922, tot i que quan era petit també passava molt de temps a la casa de camp dels seus pares, a l'Almóster. El 1937 la família es va establir uns mesos a Barcelona i després uns anys a França, a la zona de Bordeus (1938-1941). Va tornar a Reus, però després del suïcidi del seu pare el 1951, es va tornar a establir a Barcelona. Va passar l'any 1963 a l'estranger, a París, Londres i Hamburg. Després va viure a Montgat i, des del 1965, a Sant Cugat del Vallès.

Va tenir una formació molt poc convencional: va aprendre a llegir a la biblioteca familiar, no va anar a l'escola fins als deu anys, no va completar el batxillerat fins als vint-i-quatre i va no va obtenir una llicenciatura fins al cap de vint anys de matricular-se per primer cop a la Universitat (es va matricular a Ciències Exactes el 1947, i va obtenir el títol de Filologia Romànica el 1968). Va fer moltes aportacions en la crítica d'art, la crítica literària i la lingüística. El recordem, sobretot, per la seva obra poètica, concisa però d'una repercussió enorme. Va publicar tres llibres de poemes: *Da nuces pueris* (1960), *Menja't una cama* (1962) i *Teoria dels cossos* (1966). Més tard, es va recollir tota la seva obra poètica a *Les dones i els dies* (1968).

Tot i que també havia treballat per l'empresa vinícola familiar, principalment es guanyava la vida al món editorial. Feia traduccions (sobretot del castellà i de l'anglès, però també de l'alemany, el suec i el polonès), va començar a escriure una història de la pintura espanyola (que mai no va acabar) i redactava informes de lectura. Va arribar a ser el director literari de Seix Barral, una editorial molt important de Barcelona.

Finalment, també va fer de professor a la universitat, primer en alguns cursos de literatura catalana contemporània de la Universitat de Barcelona i després a l'Autònoma, una universitat que es va fundar el 1968. Allà, va ser professor de crítica literària i de lingüística general des del curs 1968-1969 fins que es va suïcidar, l'abril del 1972.

<https://youtu.be/Olcd0jtLhCg>
Cambra de tardor

<https://youtu.be/FUbKm0u5L9w?t=24>
Cançó del gosar poder

OMPLIM ELS BUITS

Alguna cosa _____ [entrar, perfet]
dins algun vers que _____ [saber, present, jo]
que **podré escriure**, i no
_____ [saber, present, jo] quan, ni com, ni què
_____ [avenir-se¹, futur, ell] a dir. Si _____ [poder, present, jo],
te'l _____ [dur, futur] cap a tu.
Que _____ [dir, present de subjuntiu] els teus cabells
o l'escata² de sol
que et vibra³ en aquesta unglà.
Però potser no sempre
_____ [tenir, jo, futur] del tot present
el que ara _____ [veure, jo, present] en tu.
_____ [sentir, perfet, jo] el so fosc
d'una cosa que em _____ [caure, present]
dins algun pou. Quan _____, [surar⁴, present de subjuntiu]
he de saber conèixer
que ve d'aquest moment?

EL POEMA: "SI PUC"

Alguna cosa ha entrat
dins algun vers que sé
que podré escriure, i no
sé quan, ni com, ni què
s'avindrà a dir. Si puc
te'l duré cap a tu.
Que digui els teus cabells
o l'escata de sol
que et vibra en aquesta unglà.
Però potser no sempre
tindrè del tot present
el que ara veig en tu.
He sentit el so fosc
d'una cosa que em cau
dins algun pou. Quan suri,
he de saber conèixer
que ve d'aquest moment?

Les dones i els dies, 1968 [Menja't una cama, 1962]

TASCA INICIAL

- Llegiu atentament el poema, intenteu comprendre'l i prepareu-vos per a recitar-lo.
 - Quins elements tindreu en compte?
- Reciteu el poema en veu alta.

RECITAR: QUÈ CAL MILLORAR?

- Heu tingut en compte els següents elements...?
 - Possible dificultat d'alguns sons ([ʌ], [ɜ], diferència entre [s]/[z], [tʃ]/[dʒ], vocalisme àton, etc.)
 - La sinalefa: *que digui els teus cabells*
 - L'elisió: *que et vibra*
 - Emmudiment/sensibilització: *he de saber conèixer*
 - Ensordiment/Sonorització: *dins algun pou*
- **SEGONA PART DE LA TASCA:** torneu a analitzar com s'hauria de recitar el poema i repetiu-ho. Aquesta vegada, en farem un enregistrament.

FLEXIÓ DE NOMS I ADJECTIUS

Singular		Plural	
el vers			
el so			
l'escata			
l'ungla			
el pou			
fosc	[fem.]		[fem.]

Quina és correcta? *Em pentino el cabell.* / *Em pentino els cabells.*

APUNTS GRAMATICALS

a. Si _____ te'l _____ cap a tu.

- És una condicional. De quin tipus? Amb quins temps verbals es construeix?
- A què fa referència el pronom en negreta?

b. Quan _____, **he de saber conèixer** [que ve d'aquest moment]?

- La construcció *Quan + subjuntiu* què indica? Com es tradueix en txec?
- Quin tipus de perífrasi verbal hi ha destacada en negreta?
- Quin pronom podria substituir [que ve d'aquest moment]?

CONVERSA

- Us agrada la poesia? Normalment en llegiu? Si en llegiu, de quin tipus? (clàssics, poesia actual, d'alguna tendència concreta...?)
- Creieu que és popular, la poesia, al vostre país? Per què creieu que ho és/no ho és?
- De què creieu que tracta aquest poema? En què us baseu per afirmar-ho?

CELEBREM EL #DMP2022!

- Enguany, celebrarem el Dia Mundial de la Poesia d'una manera encara més especial! Se'ns hi ha unit, fins i tot, el **Departament d'Euskera** de la nostra universitat!
- El dia **21 de març** publicarem el poema que heu recitat al nostre Instagram amb la traducció d'Ivan Petlán.
- El dia **25 de març** farem:
 - Matí: Taller de traducció de poesia catalana (amb Ivan Petlán)
 - 18.00: Tarda de poesia catalana i basca (en txec) - Café Mezzanine.

